

۲۱۳ میلیون دلار تولید سالانه صنعت پیمه بحرین

پرتال جامع علوم انسانی

● ابوالقاسم راه چمنی

معنای دو دریاست.

براساس شواهد و یافته‌های باستان‌شناسی، بشر از ۵۰۰۰ سال پیش در این سرزمین سکونت داشته است و بر همین اساس دارای سابقه تاریخی و تمدنی طولانی است. بحرین علاوه بر اینکه در مسیر تجارت و بازرگانی شرق و غرب قرار داشته است، دارای موقعیت استراتژیک و حساسی در منطقه خلیج فارس نیز می‌باشد که به همین دلیل قدرت‌های خارج از منطقه مانند بریتانیا سعی در تسلط آن داشته‌اند تا بتوانند بر منطقه

پیشینه تاریخی بحرین

سرزمینی که امروزه کشور بحرین خوانده می‌شود، مجمع‌الجزایری است که از حدود ۴۰ جزیره تشکیل و در آب‌های گرم خلیج فارس بین دو کشور قطر و عربستان سعودی واقع شده است. بزرگ‌ترین جزیره حدود ۸۳ درصد قلمرو این کشور را تشکیل می‌دهد و محل سکونت اکثریت جمعیت ۷۲۴۶۴۵ نفری آن است. نام این کشور نیز از بزرگ‌ترین جزیره اخذ شده است. «بحرین» در زبان عربی به

خلیج فارس سیطره و اشراف داشته باشند.

میلیارد مترمکعب است.

مهم‌ترین محصولات صادراتی بحرین، نفت و فرآورده‌های نفتی، آلومینیوم و منسوجات است. میزان صادرات این کشور در سال ۲۰۰۶ میلادی ۱۱/۷ میلیارد دلار بوده است و مهم‌ترین شرکای تجاری آن در بخش صادرات، عربستان سعودی، امریکا و ژاپن بوده‌اند. ماشین‌آلات، مواد شیمیایی و نفت خام مهم‌ترین اقلام وارداتی این کشور را تشکیل می‌دهد که ارزش آنها در سال ۲۰۰۶ میلادی حدود ۸/۵۶۵ میلیارد دلار بوده است. این محصولات از عربستان سعودی (۳۷/۶ درصد)، ژاپن (۶/۸ درصد)، آمریکا (۶/۲ درصد)، انگلیس (۶/۲ درصد)، آلمان (۵/۱ درصد) و امارات (۴/۲ درصد) وارد شده‌اند.

واحد پول این کشور «دینار بحرین» می‌باشد و هر دلار امریکا معادل ۰/۳۷۶ دینار بحرین است.

مهم‌ترین بخش‌های مالی اقتصاد بحرین را می‌توان به صورت زیر تقسیم‌بندی نمود:

الف) بانکداری

صنعت بانکداری بحرین حدود یک چهارم فعالیت‌های اقتصادی این کشور را تشکیل می‌دهد. بنابراین نقش مهمی در توسعه اقتصاد آن در دهه گذشته داشته و پیش‌بینی می‌شود این روند همچنان ادامه داشته باشد. در سال ۲۰۰۶ مجموع دارایی‌های صنعت بانکداری این کشور ۳۴ درصد رشد داشت که بر این اساس به یکی از فعال‌ترین بخش‌های بانکداری در جهان تبدیل شد. یکی از دلایل اصلی رشد صنعت بانکداری در این کشور افزایش بی‌سابقه قیمت نفت بوده که سبب افزایش نقدینگی در تمامی بخش‌های اقتصادی بحرین شده است. تا پایان نیمه نخست سال ۲۰۰۷ میلادی حدود ۱۵۰ بانک و ۳۰۰ شرکت مرتبط در این کشور فعالیت داشته‌اند. مهم‌ترین بانک‌های این کشور براساس سرمایه و گردش مالی عبارت‌اند از: بانک بین‌المللی خلیج (Gulf International Bank)، شرکت بانکداری عرب (Arab Banking Corporation)، بانک متحد الا هلی (Al - Ahli United Bank)، گروه بانکداری البرکه (Al Baraka Banking Group)، اینوست گروپ (Invest Group)، بانک بحرین و کویت (Bank of Bahrain and Kuwait)، بانک ملی بحرین (National Bank of Bahrain)، بانک اثمار (Ithmar Bank)، بانک متحد خلیج (United Gulf Bank) و بانک شامل (Shamil Bank).

ب) بازارهای سرمایه

بازار سهام بحرین تنها بازاری بود که در خاورمیانه از موج سقوط ارزش سهام در اواسط سال ۲۰۰۶ تأثیر نپذیرفت و حتی در سال

اقتصاد

اقتصاد بحرین پیش از کشف نفت در این کشور، به سال ۱۹۳۲ بیشتر بر پایه صید مروارید و کشاورزی استوار بود. بحرین یکی از اولین مناطق استخراج نفت در حاشیه جنوبی خلیج فارس بود و شرکت نفتی «استاندارد اوپل» در سال ۱۹۳۲ اولین چاه نفتی را در این سرزمین حفاری کرد. البته تا سال ۱۹۷۱ که بحرین به استقلال رسید، صنعت نفت در اختیار شرکت‌های نفتی خارجی بود. امروزه نفت و فرآورده‌های نفتی حدود ۶۰ درصد صادرات این کشور را تشکیل می‌دهد. کارشناسان پیش‌بینی می‌کنند، بحرین نخستین کشور منطقه خلیج فارس خواهد بود که نفت آن به پایان می‌رسد و بر همین اساس دولت این کشور تلاش کرده است، منابع درآمدی خود را متنوع کرده و از وابستگی اقتصادی به درآمدهای نفتی بکاهد.

تولید ناخالص ملی بحرین در سال ۲۰۰۶ حدود ۱۷/۹ میلیارد دلار بوده که از رشد سالانه‌ای معادل ۷/۱ درصد برخوردار بوده است. سهم بخش کشاورزی از تولید ناخالص ملی این کشور ۰/۳ درصد، صنعت ۴۵ درصد و خدمات ۵۴/۷ درصد است.

نیروی کار فعال این کشور هفتصد هزار نفری شامل ۳۵۲ هزار نفر است. البته ۴۴ درصد از جمعیت بین ۱۵ تا ۶۴ سال اتباع بیگانه هستند. یک درصد از نیروی کار در بخش کشاورزی، ۷۹ درصد در بخش صنعت و ۲۰ درصد در بخش خدمات فعالیت می‌کنند. میزان بیکاری در این کشور بالا بوده (حدود ۱۵ درصد) و یکی از مشکلات مهم اقتصادی آن به شمار می‌رود.

درآمد سالانه این کشور در سال ۲۰۰۶ میلادی ۴/۸۹۴ میلیارد دلار و هزینه‌های آن ۴/۵۱۶ میلیارد دلار بوده است.

محصولات کشاورزی بحرین شامل میوه، سبزی‌ها، طیور، محصولات لبنی، ماهی و میگو است. محصولات صنعتی این کشور نیز شامل تصفیه و پالایش نفت، ذوب آلومینیوم و تولید کودهای شیمیایی است. بانکداری، بیمه، تعمیرات کشتی‌ها و جهانگردی (توریسم) نیز مهم‌ترین بخش‌های خدماتی این کشور را تشکیل می‌دهد.

تولید نفت بحرین در سال ۲۰۰۵ میلادی روزانه ۱۸۸ هزار بشکه بوده است که ۲۷ هزار بشکه از آن به مصرف داخلی رسیده و بقیه صادر شده است. ذخایر اثبات شده نفت این کشور ۱۲۱ میلیون بشکه است.

بحرین در سال ۲۰۰۵ میلادی روزانه ۱۰/۲۷ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی تولید کرده که تمامی آن در داخل کشور مصرف شده و هیچ صادراتی نداشته است. ذخایر اثبات شده گاز طبیعی این کشور ۸۸/۲۶

۲۰۰۷ به رشد خود ادامه داد. بازار سهام بحرین از نظر میزان سرمایه در گردش و ارزش سهام جزو بازارهای برتر منطقه نیست ولی تحلیل‌گران مالی معتقدند این بازار جزو باثبات‌ترین بورس‌های منطقه خلیج فارس است. یکی از دلایل این ثبات، ساختار قوانین و مقررات این کشور است که از استانداردها و شفافیت بالایی برخوردار است و موجب جلب اعتماد سرمایه‌گذاران می‌شود. بانک مرکزی بحرین، نهاد تدوین‌کننده قوانین و مقررات برای بازار سرمایه، در حال تهیه پیش‌نویس جدیدی برای قوانین حاکم بر این بازار است تا با استانداردها و

مقررات جهانی همخوانی

بیشتری داشته باشد. قرار است این قوانین تا پایان سال ۲۰۰۷ نهایی شود.

ج) خدمات مالی اسلامی

خدمات مالی مبتنی بر شریعت اسلامی در بحرین سابقه طولانی دارد و به خوبی توسعه یافته و به رشد خود ادامه می‌دهد. در سال ۲۰۰۷ در این بخش ۲۶ بانک اسلامی، ۱۳ شرکت بیمه تکافل و ۸۸ صندوق سرمایه‌گذاری اسلامی وجود داشت. در سال ۲۰۰۶ بخش خدمات مالی اسلامی در مجموع ۶/۵ درصد از صنعت بانکداری بحرین را تشکیل می‌داد که در مقایسه با سال

پیش از آن ۳۶/۵ درصد رشد داشته است. تحلیل‌گران مالی پیش‌بینی می‌کنند این بخش به رشد بی‌سابقه خود در سال ۲۰۰۷ نیز ادامه خواهد داد زیرا موج جدیدی از صکوک (اوراق قرضه مبتنی بر شریعت اسلامی) در تابستان سال مزبور عرضه شده که مجموع ارزش صکوک را حداقل به ۵۰ میلیارد دلار خواهد رساند، در حالی که این رقم در سال ۲۰۰۶ فقط ۱۶ میلیارد دلار بود.

صنعت بیمه بحرین

صنعت بیمه بحرین شامل شرکت‌های بیمه سنتی و شرکت‌های بیمه اسلامی (تکافل) است که هر دو نوع در بازارهای داخلی و خارجی حضور دارند و مشتریان خارجی آنها عمدتاً از عربستان سعودی هستند. بازار داخلی شامل ۱۹ شرکت داخلی و ۹ شعبه شرکت‌های بیمه خارجی است. در بخش بیمه تکافل یک شرکت

فعالیت می‌کند. علاوه بر آن شرکت‌های بیمه زیادی نیز در این کشور وجود دارند که پروانه فعالیت آنها منحصر به بازارهای خارجی است. این شرکت‌ها شامل ۳۹ شرکت بیمه سنتی و ۹ شرکت بیمه تکافل است. این شرکت‌ها خدمات خود را به سایر شهروندان کشورهای حوزه خلیج فارس ارائه می‌کنند و به این ترتیب در تبدیل شدن بحرین به یکی از مراکز مهم مالی منطقه کمک شایانی می‌نمایند. صنعت بیمه بحرین با تولید سالانه ۱۱۸/۲ میلیون دینار (۳۱۲/۷ میلیون دلار) یکی از مراکز مهم صنعت بیمه در حاشیه جنوبی خلیج فارس است.

صنعت بیمه بحرین را ۳۳ کارگزار، ۱۲ آکچوئر، ۹ مشاور بیمه و ۹ موسسه کارشناسی ارزیابی خسارت یاری می‌کنند.

صنعت بیمه بحرین در سایه رشد بخش خدمات مالی این کشور که سبب افزایش تقاضا برای خدمات بیمه‌ای شده، توانسته است رشد و گسترش قابل توجهی پیدا کند. یکی از تحولات مهم در سال‌های اخیر گسترش عملیات شرکت‌های بیمه بین‌المللی در منطقه بوده است که بسیاری از آنها بحرین را به عنوان پایگاه منطقه‌ای برگزیده‌اند.

در یک نگاه کلی صنعت بیمه بحرین به دو بخش خرده‌فروشی و عمده‌فروشی تقسیم شده است که به صورت مستقل از یکدیگر به فعالیت خود ادامه می‌دهند:

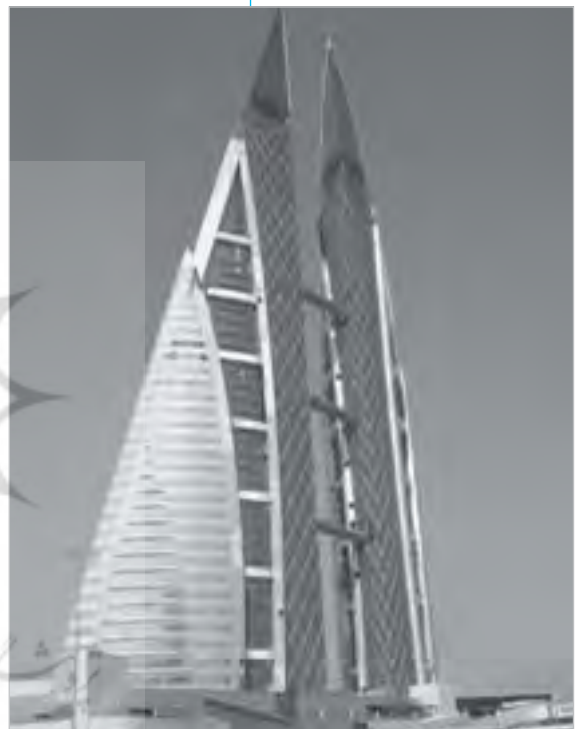
محصولات و خدمات بیمه در بخش خرده‌فروشی، به صورت سنتی به شهروندان و ساکنان بحرین ارائه می‌شود.

خدمات بیمه‌ای در بخش عمده‌فروشی، به مشتریان خارج از کشور ارائه می‌شود و این گونه شرکت‌ها مجاز به فعالیت در داخل کشور نیستند. بخش خارجی حدود ۸۰ درصد صنعت بیمه را تشکیل می‌دهد. در آغاز سال ۲۰۰۷ میلادی اجرایی شدن مقررات جدید تاثیر منفی اندکی بر این بخش گذاشت تحلیل‌گران مالی معتقدند تاثیرات منفی بلندمدتی نخواهد داشت.

بیمه‌های اتومبیل

بیمه‌های اتومبیل نقش مهمی در صنعت بیمه بحرین دارند به گونه‌ای که در سال ۲۰۰۶ میلادی ۳۴/۴ درصد از مجموع حق بیمه‌های تولیدی به این بخش اختصاص داشت که در مقایسه با سال پیش از آن ۴/۵ درصد افزایش را نشان می‌داد.

در سال ۲۰۰۶ بیمه‌های اتومبیل ۴۰/۶۹۳ میلیون دینار بحرین (۱۰۸ میلیون دلار) حق بیمه تولید کردند که در مقایسه با سال ۲۰۰۵ حدود ۱۰ درصد افزایش را نشان می‌دهد. افزایش تعداد خودروها در این کشور علت اصلی رشد حق بیمه‌های تولیدی در بخش بیمه‌های اتومبیل است. در سال ۲۰۰۶ مجموع خسارت پرداختی در بخش بیمه‌های اتومبیل با ۸ درصد افزایش به

در مقایسه با سال ۲۰۰۵ میلادی ۱۳ درصد رشد را نشان می‌داد. خسارات پرداختی در بیمه‌های عمر ۱۶/۴ درصد مجموع خسارت‌های پرداختی صنعت بیمه را تشکیل می‌داد که در مقایسه با سال پیش از آن که ۱۶/۷ درصد بود، افزایش قابل توجهی را نشان نمی‌دهد. یکی از دلایل افزایش ارقام خسارت‌های پرداختی در بخش بیمه‌های عمر، تغییر روش‌های گزارش‌دهی شرکت‌های بیمه است که بانک مرکزی بحرین آن را ضروری دانسته است.

بیمه‌های آتش‌سوزی

بیمه‌های آتش‌سوزی در بازار بیمه بحرین با تولید ۱۷/۱ درصد از مجموع حق بیمه‌های تولیدی، سومین مقام را در صنعت بیمه این کشور در اختیار دارد. بیمه‌های آتش‌سوزی سال ۲۰۰۶ در مجموع ۲۰/۲۱۵ میلیون دینار (۵۳/۷۶ میلیون دلار) حق بیمه تولید کردند. از سوی دیگر مجموع خسارت‌های پرداختی این رشته در سال ۲۰۰۶ به ۸/۴۹۲ میلیون دینار (۱۴/۹ میلیون دلار) رسید که نسبت به سال پیش از آن رشد قابل توجهی را نشان می‌دهد، زیرا در سال ۲۰۰۶ این رقم فقط ۵/۳۴۹

میلیون دینار (۶/۹ میلیون دلار) بود. سهم شرکت‌های داخلی از بازار بیمه‌های آتش‌سوزی ۹۰ درصد و سهم شعبه‌های بیمه‌های خارجی ۱۰ درصد بود.

دیگر رشته‌های بیمه‌ای

این بیمه‌ها شامل بیمه‌های درمانی، حوادث انفرادی، ریسک بیمه‌کاران، مسئولیت، بیمه پول و دیگر رشته‌های بیمه است که در مجموع ۲۱/۷ درصد در بازار بیمه بحرین را تشکیل می‌دهند. این رشته‌ها در سال ۲۰۰۶ میلادی ۲۵/۶۴۷ میلیون دینار حق بیمه تولید کرده‌اند که در مقایسه با ۱۹/۸۲۴ میلیون دینار سال ۲۰۰۵ رشد قابل توجهی داشته است. مجموع خسارات پرداختی این بیمه‌ها ۵/۷۹۵ میلیون درهم (۱۵/۴۱ میلیون دلار) بوده است که در مقایسه با ۶/۲ میلیون درهم (۱۶/۵ میلیون دلار) سال ۲۰۰۴ کاهش ۴۰۰

۲۹/۴۶۰ میلیون دینار (۷۸/۳۵ میلیون دلار) رسید.

در سال ۲۰۰۵ «سازمان امور مالی بحرین» طرح جدیدی برای بیمه‌های شخص ثالث اتومبیل ارائه کرد. هدف این طرح تشویق رانندگانی است که حادثه و خسارت نداشته‌اند. این طرح شرکت‌های بیمه را موظف می‌کند تخفیف‌های بیشتری به رانندگان با احتیاط ارائه کنند. البته براساس این طرح شرکت‌های بیمه مجاز خواهند بود از رانندگان حادثه‌ساز و بی احتیاط حق بیمه بیشتری دریافت کنند.

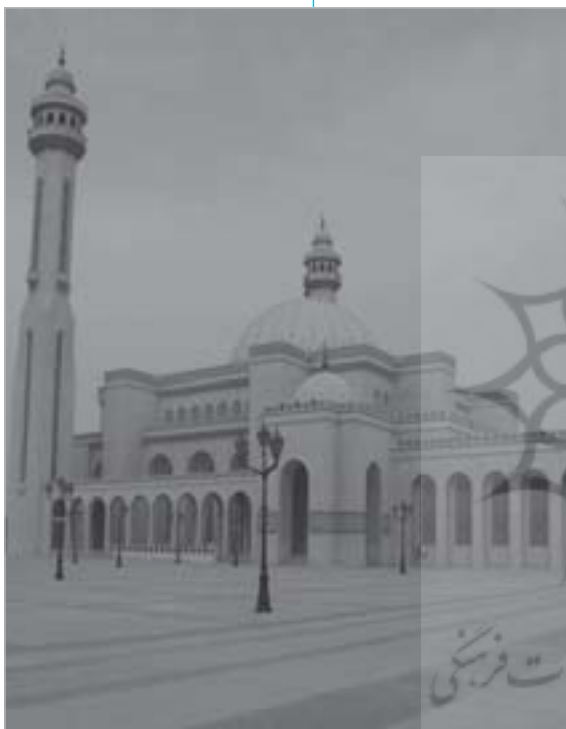
در طرح جدید ساختار بیمه‌های شخص ثالث که به تصویب هیئت وزیران بحرین نیز رسیده است، عواملی همچون نوع خودرو، سن راننده، میزان تجربه بیمه‌گذار در امر رانندگی و سابقه میزان خسارت بیمه‌گذار در تعیین حق بیمه تاثیر خواهد داشت. این طرح با مشارکت و مشورت فعالان صنعت بیمه (انجمن بیمه‌گران بحرین)، انجمن حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان به نمایندگی از بیمه‌گذاران، سازمان شفافیت بحرین و کمیسیون‌های تخصصی پارلمان این کشور تهیه و تدوین شده است.

براساس این طرح بیمه‌گذارانی که در مدت یک سال هیچ‌گونه خسارتی نداشته‌اند از تخفیف اجباری برخوردار خواهند شد که معادل ۵ درصد حق بیمه است. این تخفیف در سال دوم به ۱۰ درصد، در سال سوم به ۱۵ درصد و در سال چهارم و پس از آن به ۲۰ درصد می‌رسد.

در مقابل شرکت‌های بیمه می‌توانند در صورت وقوع یک حادثه جریمه‌ای معادل ۲۵ درصد حق بیمه برای رانندگان بی احتیاط در نظر بگیرند و در صورت وقوع دو حادثه این رقم را به ۵۰ درصد برسانند و با داشتن سه حادثه، جریمه‌ای معادل ۱۰۰ درصد حق بیمه برای رانندگان بی احتیاط مقرر نمایند. داشتن حتی یک حادثه منجر به فوت می‌تواند حق بیمه را ۱۰۰ درصد افزایش دهد. البته در تمامی موارد سقف جریمه‌ها ۱۰۰ درصد حق بیمه در سال بعد است و از این بیشتر نمی‌توان بیمه‌گذاری را جریمه کرد.

بیمه‌های عمر

بیمه‌های عمر در سال ۲۰۰۶ با تولید حق بیمه‌ای معادل ۲۴/۵۲۹ میلیون دینار بحرین (۶۵ میلیون دلار) دومین مقام را در بازار بیمه بحرین به خود اختصاص داده‌اند. بیمه‌های عمر در این سال ۲۰/۸ درصد از بازار بیمه این کشور را در اختیار داشتند که در مقایسه با سال پیش از آن ۳/۳ درصد افزایش را نشان می‌دهد. مجموع خسارت‌های پرداختی بیمه‌های عمر در سال ۲۰۰۶ میلادی ۸/۸۹۶ میلیون دینار (۲۳/۶۵ میلیون دلار) بود که

هزار دیناری را نشان می‌دهد.

بالای ۱۰ کارمند دارند، سال ۲۰۱۱ میلادی تمامی کارگران خارجی شرکت‌ها و در نهایت مستخدمان منازل، بیمه می‌شوند، به گونه‌ای که در سال ۲۰۱۳ تمامی کارگران خارجی در این کشور بیمه درمانی خصوصی خواهند شد.

بیمه‌های اتکایی

در بحرین مجموعاً ۴ شرکت بیمه اتکایی در سال ۲۰۰۶ فعالیت می‌کرده‌اند که یکی از آنها به اتکایی تکافل اختصاص دارد. این بخش در سال ۲۰۰۶ جمعاً ۱۳۳/۱۶۲ میلیون دینار (۳۵۳ میلیون دلار) حق بیمه تولید کرده است. نخستین شرکت اتکایی تکافل در سال مذکور مجوز فعالیت در بحرین را دریافت کرد.

بیمه‌های دریایی

این بیمه‌ها شامل بیمه حمل و نقل بار دریایی (cargo)؛ بیمه بدنه کشتی (hull) و بیمه‌های هوایی (aviation) است. بیمه‌های دریایی در سال ۲۰۰۶ با تولید حق بیمه‌ای معادل ۷/۰۸۳ میلیون دینار ۶ درصد از مجموع بازار بیمه این کشور را به خود اختصاص داده‌اند. حق بیمه‌های تولیدی در بخش بیمه‌های دریایی در سال ۲۰۰۶ در مقایسه با سال پیش از آن ۲۱ درصد افزایش را نشان می‌دهد. این رقم در سال ۲۰۰۵ میلادی ۵/۸۵۱ میلیون دینار بود. خسارات پرداختی در بیمه‌های دریایی سال ۲۰۰۶ با افزایش زیادی مواجه شد و از ۴۹۳ هزار دینار سال ۲۰۰۵ به ۱/۶۷۶ میلیون دینار رسید.

بیمه‌های تکافل

تا پایان سال ۲۰۰۶ تعداد شرکت‌های بیمه تکافل در بحرین به ۱۳ شرکت رسید که از این تعداد، ۴ شرکت داخل بحرین و ۹ شرکت خارج از بحرین فعالیت می‌کردند. مجموع حق بیمه‌های تولیدی در بخش بیمه‌های تکافل به ۹/۹۳۷ میلیون دینار (۲۶/۴۲ میلیون دلار) رسید که ۸/۴ درصد از مجموع حق بیمه‌های تولیدی در این کشور را تشکیل می‌دهد.

بیمه‌های درمانی

دولت بحرین برای کاهش بار مالی بیمه‌های درمانی بر بودجه عمومی، تصمیم گرفته است بیمه‌های درمانی خصوصی را برای تمامی اتباع خارجی مقیم این کشور اجباری نماید. در حال حاضر حدود ۴۰۰ هزار خارجی از مجموع جمعیت ۷۰۰ هزار نفری این کشور، از خدمات درمانی دولتی استفاده می‌کنند که بار مالی سنگینی بر بودجه دولت تحمیل می‌کند. قانون اجباری شدن بیمه‌های درمانی خصوصی به تدریج و در چند مرحله اجرا می‌شود: در مرحله نخست و در سال ۲۰۰۸ کارگران خارجی شرکت‌هایی که بالای ۵۰۰ نفر کارمند دارند باید به صورت اجباری بیمه درمانی خصوصی شوند. سال بعد شرکت‌هایی که بالای ۵۰ کارمند دارند و سال پس از آن شرکت‌هایی که

انجمن صنفی بیمه‌گران بحرین

شرکت‌های بیمه و سایر فعالان این صنعت در سپتامبر سال ۱۹۹۳ میلادی انجمن را با هدف ایجاد هماهنگی بین بیمه‌گران و پیشبرد منافع اعضا در منامه پایتخت بحرین بنیان نهادند.

مطابق اساسنامه این انجمن اهداف ذیل را برای آن ذکر کرده است: - تعامل با بانک مرکزی بحرین و سایر دستگاه‌ها و مقامات برای تامین منافع اعضا

- پیشبرد صنعت بیمه و افزایش آگاهی‌های عمومی در خصوص خدمات بیمه‌ای

- پیشبرد استانداردهای حرفه‌ای و اخلاقی در صنعت بیمه - تسهیل مبادله اطلاعات و آمار بین اعضا و حل و فصل مسائل به وجود آمده بین اعضا

- پیشبرد آموزش و مهارت‌های فنی و حرفه‌ای در صنعت بیمه - تلاش برای تبدیل شدن بحرین به مرکز صنعت بیمه در سطح منطقه انجمن صنفی بیمه‌گران بحرین برای دستیابی به اهداف فوق، این روش‌ها را مورد توجه قرار داده است:

- برگزاری اجلاس‌ها و جلسات مشاوره‌ای بین اعضای انجمن - هماهنگی و مشاوره با بانک مرکزی بحرین و سایر دستگاه‌های ذیربط

- انجام دادن طرح‌های مطالعاتی و ارائه توصیه‌ها برای پیشبرد صنعت بیمه بحرین

- بهره‌گیری از رسانه‌ها و انتشار بولتن انجمن صنفی بیمه‌گران برای افزایش آگاهی‌های عمومی در خصوص بیمه - شرکت در همایش‌ها و کنگره‌های تخصصی بیمه

- ایجاد ارتباط با انجمن‌های منطقه‌ای بیمه برای مبادله اطلاعات انجمن صنفی بیمه‌گران بحرین دارای ۲۲ عضو از شرکت‌های بیمه مستقیم، ۶ عضو از بیمه‌گران اتکایی و ۱۰ عضو از کارگزاران و سایر فعالان بیمه است.

منابع

- Central Bank of Bahrain, Insurance Market Review 2006.
- Oxford Business Group, Emerging Markets Series, Bahrain.
- Oxford Business Group, Country Business Intelligence Reports: Bahrain.